

Część B) programu studiów

Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się

Wydział prowadzący studia:	Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej
Kierunek na którym są prowadzone studia:	astronomia
Poziom studiów:	Studia pierwszego stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	Poziom 6
Profil studiów:	ogólnoakademicki
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:	Dyscyplina: astronomia (100%) Dyscyplina wiodąca: astronomia
Forma studiów:	stacjonarne
Liczba semestrów:	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie:	180
Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych:	2120¹
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:	licencjat

¹ W zależności od wyboru przedmiotów

Wskazanie związku programu studiów z misją i strategią UMK:	Nowoczesne i efektywne kształcenie, oparte na aktualnej wiedzy i wynikające z prowadzonej na Uniwersytecie działalności naukowej (Strategia rozwoju Uniwersytetu Mikołaja Kopernika 2019–2025)
--	--

Przedmioty/grupy zajęć wraz z zakładanymi efektami uczenia się*

Grupy przedmiotów	Przedmiot	Zakładane efekty uczenia się	Formy i metody kształcenia zapewniające osiągnięcie efektów uczenia się	Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta
Przedmioty rdzenia (obowiązkowe, wymagane 109 ECTS)	Wprowadzenie do studiowania	Efekty uczenia się - wiedza Student: <ol style="list-style-type: none"> 1. posiada zaawansowaną wiedzę o koncepcjach, zasadach i teoriach fizyki, a także ich historycznym rozwoju, znaczeniu dla postępu nauk przyrodniczych, poznania świata i rozwoju ludzkości 2. zna podstawy rachunku różniczkowego i całkowego oraz podstawy algebry, w zakresie niezbędnym do opisu zjawisk fizycznych i rozwiązywania problemów fizycznych 3. zna podstawowe metody teoretyczne w zastosowaniu do fizyki klasycznej oraz zna podstawy metod obliczeniowych 4. zna jednostki układu SI, zna jednostki stosowane w astronomii; zna elementy teorii niepewności pomiarowych w zastosowaniu do eksperymentów fizycznych oraz obserwacji astronomicznych 5. zna podstawowe prawa fizyki klasycznej i kwantowej, posiada wiedzę o podstawowych składnikach materii i rodzajach podstawowych oddziaływań między nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Metody dydaktyczne podające: Wykład konwencjonalny, • Metody dydaktyczne poszukujące: Klasyczna metoda problemowa, Metoda laboratoryjna, Metoda projektu, Dyskusja, ćwiczenia 	Stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez studentów jest kwantyfikowany w standardowej skali ocen indywidualnie dla każdego przedmiotu: na ćwiczeniach w formie okresowych kolokwium, na pracowniach i w laboratoriach, w postaci ocen realizowanych projektów lub doświadczeń, na wykładach w postaci egzaminów semestralnych. Oceniane są łącznie wszystkie elementy efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje).
	Astronomia ogólna			
	Analiza matematyczna 1			
	Analiza matematyczna 2			
	Algebra 1			
	Statystyka i rachunek prawdopodobieństwa			
	Fizyka ogólna 1 - mechanika			
	Fizyka ogólna 2 - elektryczność i magnetyzm			
	Fizyka ogólna 3 - fizyka falowa i optyka			
	Fizyka ogólna 4 - fizyka materii			
	Pracownia fizyczna 1 cz.1			
	Astronomia klasyczna			
	Podstawy programowania 1			
	Podstawy programowania 2			
	Fizyka kwantowa 1			
	Metody numeryczne I			
	Astronomia obserwacyjna 1			
	Astronomia obserwacyjna 2			
Astrofizyka 1				
Astrofizyka 2				
Komputerowa pracownia astronomiczna				
Metody matematyczne astronomii				

	<p>Mechanika klasyczna</p>	<ol style="list-style-type: none"> 6. zna prawa rządzące zjawiskami astronomicznymi, zna budowę i ewolucję poszczególnych składowych wszechświata na rozmaitych skalach, od układu planetarnego, poprzez gwiazdy, galaktyki, po skalę kosmologiczną 7. rozumie rolę eksperymentu fizycznego, metod teoretycznych oraz symulacji komputerowych w metodologii badań naukowych 8. ma świadomość ograniczeń technologicznych, aparaturowych i metodologicznych w badaniach naukowych 9. zna podstawowe techniki obserwacji astronomicznych <p>Efekty uczenia się - umiejętności Student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi w sposób zrozumiały, używając formalizmu matematycznego, przedstawiać prawa fizyki klasycznej i kwantowej 2. potrafi posługiwać się aparatem matematycznym i metodami numerycznymi w opisie i modelowaniu zjawisk i procesów fizycznych, posiada umiejętność ilościowego szacowania i ma świadomość przybliżeń w opisie rzeczywistości 3. posiada umiejętności wykonywania pomiarów oraz opracowania wyników prostych eksperymentów fizycznych z zakresu fizyki klasycznej; potrafi szacować niepewności dla pomiarów bezpośrednich i pośrednich 		
--	----------------------------	---	--	--

		<ol style="list-style-type: none"> 4. orientuje się w położeniach i ruchach ciał na sferze niebieskiej, posiada umiejętność zaplanowania i przeprowadzenia prostej obserwacji astronomicznej 5. potrafi skompilować, uruchomić i testować napisany samodzielnie program komputerowy 6. potrafi samodzielnie wyszukiwać informacje w literaturze fachowej i popularno-naukowej, przede wszystkim w języku angielskim 7. potrafi opracować, opisać i zreferować wyniki eksperymentu fizycznego, obserwacji astronomicznej, symulacji komputerowych lub obliczeń teoretycznych 8. potrafi posługiwać się terminologią astronomiczną, potrafi wypowiadać się na temat aktualnych badań astronomicznych 9. potrafi w sposób popularny przedstawić najnowsze osiągnięcia z zakresu astronomii, potrafi formułować opinie na temat współczesnych zagadnień fizycznych i astronomicznych, <p>Efekty uczenia się – kompetencje społeczne: Student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zna ograniczenia własnej wiedzy i uznaje fundamentalne znaczenie wiedzy dla ludzkości 2. rozumie i docenia znaczenie uczciwości intelektualnej w działaniach własnych i innych osób 3. rozumie potrzebę popularnego przedstawiania laikom wybranych osiągnięć astronomii 		
--	--	--	--	--

<p>Przedmioty z astronomii (do wyboru, wymagane 12 ECTS)</p>	<p>Współczesne instrumenty i techniki obserwacyjne</p> <p>Współczesne zagadnienia astrofizyki teoretycznej</p> <p>Pracownie astrofizyczne 1, 2, 3</p>	<p>Efekty uczenia się - wiedza Student:</p> <ol style="list-style-type: none"> zna prawa rządzące zjawiskami astronomicznymi, zna budowę i ewolucję poszczególnych składowych wszechświata na rozmaitych skalach, od układu planetarnego, poprzez gwiazdy, galaktyki, po skalę kosmologiczną ma świadomość ograniczeń technologicznych, aparaturowych i metodologicznych w badaniach naukowych <p>Efekty uczenia się - umiejętności Student:</p> <ol style="list-style-type: none"> potrafi opracować, opisać i zreferować wyniki eksperymentu fizycznego, obserwacji astronomicznej, symulacji komputerowych lub obliczeń teoretycznych <p>Efekty uczenia się – kompetencje społeczne: Student:</p> <ol style="list-style-type: none"> zna ograniczenia własnej wiedzy i uznaje fundamentalne znaczenie wiedzy dla ludzkości 	<ul style="list-style-type: none"> Metody dydaktyczne podające: opis, wykład konwencjonalny, wykład problemowy Metody dydaktyczne poszukujące: laboratoryjna, projektu 	<p>Stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez studentów jest kwantyfikowany w standardowej skali ocen indywidualnie dla każdego przedmiotu: na ćwiczeniach w formie okresowych kolokwii, na pracowniach i w laboratoriach, w postaci ocen realizowanych projektów lub doświadczeń, na wykładach w postaci egzaminów semestralnych. Oceniane są łącznie wszystkie elementy efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje).</p>
<p>Przedmioty z fizyki (do wyboru, wymagane 30 ECTS)</p>	<p>Przedmioty z listy ogłaszanej corocznie</p>	<p>Efekty uczenia się - wiedza Student:</p> <ol style="list-style-type: none"> zna podstawowe prawa fizyki klasycznej i kwantowej, posiada wiedzę o podstawowych składnikach materii i rodzajach podstawowych oddziaływań między nimi ma świadomość ograniczeń technologicznych, aparaturowych i metodologicznych w badaniach naukowych 	<ul style="list-style-type: none"> Metody dydaktyczne podające: opis, wykład konwencjonalny, wykład problemowy Metody dydaktyczne poszukujące: laboratoryjna, projektu 	

		<p>Efekty uczenia się - umiejętności Student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi opracować, opisać i zreferować wyniki eksperymentu fizycznego, obserwacji astronomicznej, symulacji komputerowych lub obliczeń teoretycznych <p>Efekty uczenia się – kompetencje społeczne: Student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zna ograniczenia własnej wiedzy i uznaje fundamentalne znaczenie wiedzy dla ludzkości 		
<p>Przedmioty dotyczące nauk społecznych (do wyboru, wymagane 7 ECTS)</p>	Ochrona praw autorskich	<p>Efekty uczenia się - wiedza Student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ma podstawową wiedzę dotyczącą uwarunkowań prawnych i etycznych związanych z działalnością naukową i dydaktyczną 2. zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej 3. zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu poznanych dziedzin nauki dyscyplin naukowych <p>Efekty uczenia się - umiejętności Student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rozumie potrzebę dalszego kształcenia i potrafi je samodzielnie planować i realizować 2. umie planować i realizować pracę indywidualną i w zespole oraz ma świadomość odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania 	<ul style="list-style-type: none"> • Metoda dydaktyczna podająca: wykład konwersatoryjny, wykład problemowy • Metoda dydaktyczna poszukująca: giełda pomysłów, 	<p>Stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez studentów jest kwantyfikowany w standardowej skali ocen indywidualnie dla każdego przedmiotu: na ćwiczeniach w formie okresowych kolokwiów, na pracowniach i w laboratoriach, w postaci ocen realizowanych projektów lub doświadczeń, na wykładach w postaci egzaminów semestralnych. Oceniane są łącznie wszystkie elementy efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje).</p>
	Podstawy przedsiębiorczości			
	Przedmiot ogólnouniwersytecki			

		Efekty uczenia się – kompetencje społeczne: Student: <ol style="list-style-type: none"> 1. zna ograniczenia własnej wiedzy 2. ma świadomość aspektów prawnych oraz etycznych w kontekście rzetelności badawczej (plagiat, autoplaciat, fałszowanie danych) 3. potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy 		
Język obcy (obowiązkowy, wymagane 7 ECTS)	Język angielski dla nauk ścisłych	Efekty uczenia się - umiejętności Student: <ol style="list-style-type: none"> 1. ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego 	Metoda kognitywno - komunikacyjna z zastosowaniem różnych mediów oraz urozmaiconych form pracy studenta.	Na sposoby weryfikacji osiągniętych kompetencji składają się: <ul style="list-style-type: none"> - ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć, odrabianie zadań domowych oraz aktywność na zajęciach) - - śródsesemtralne pisemne testy kontrolne obejmujące sprawdzenie opanowanych przez studenta zagadnień - śródsesemtralne kolokwia prace pisemne - wypowiedzi ustne - Egzamin sprawdzający kompetencje językowe B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
Przedmioty dotyczące BHP	BHP	Efekty uczenia się - wiedza Student: <p>Zna podstawowe zasady ergonomii oraz potrzebne przepisy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy; Zna swoje prawa i obowiązki w tym zakresie. Zna zagrożenia wspólne, potencjalnie występujące w UMK. Wie jak postępować w razie wypadku i ewakuacji</p>	Kształcenie e-learningowe Wykład informacyjny z elementami ćwiczeń Dyskusja Klasyczna metoda problemowa	Test e-learningowo na platformie Moodle (Szkolenie ogólne) Test w Dziale Szkoleń BHP
	BHP- rozszerzone			

Wychowanie fizyczne	Wychowanie fizyczne (dyscyplina do wyboru)	Efekty uczenia się - zgodne z wyborem dyscypliny	Zgodne z wyborem dyscypliny	Zgodne z wyborem dyscypliny
Praca dyplomowa (obowiązkowe, wymagane 15 ECTS, w tym do wyboru 11 ECTS)	Proseminarium licencjackie	Efekty uczenia się - wiedza Student: <ol style="list-style-type: none"> 1. ma podstawową wiedzę dotyczącą uwarunkowań prawnych i etycznych związanych z działalnością naukową i dydaktyczną Efekty uczenia się - umiejętności Student: <ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi samodzielnie wyszukiwać informacje w literaturze fachowej i popularno-naukowej, przede wszystkim w języku angielskim 2. umie planować i realizować pracę indywidualną i w zespole oraz ma świadomość odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania Efekty uczenia się – kompetencje społeczne: Student: <ol style="list-style-type: none"> 1. rozumie i docenia znaczenie uczciwości intelektualnej w działaniach własnych i innych osób 2. ma świadomość aspektów prawnych oraz etycznych w kontekście rzetelności badawczej (plagiat, autoplagiat, fałszowanie danych) 	Praca pisemna w oparciu o własne badania, symulacje, doświadczenia konfrontująca zdobytą wiedzę i umiejętności z aktualnym stanem wiedzy.	Zaliczenie pracy magisterskiej wymaga akceptacji oraz recenzji promotora oraz pozytywnej opinii o pracy niezależnego recenzenta. Pracę dyplomową podsumowuje egzamin magisterski.
	Seminarium licencjackie			
	Pracownia licencjacka			
	Praca licencjacka			
Praktyki**				
Wymiar praktyk	brak			

Dyscypliny naukowe lub artystyczne, do których odnoszą się efekty uczenia się:

	Dyscyplina naukowa lub artystyczna	Punkty ECTS				
		liczba	%			
1.	astronomia	180	100			
Grupy przedmiotów zajęć	Przedmiot	Liczba punktów ECTS	Liczba ECTS w dyscyplinie: (wpisać nazwy dyscyplin) *****	Liczba punktów ECTS z zajęć do wyboru	Liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje realizując: zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów*****/ zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne *****

			astronomia	ekonomia i finanse	językoznawstwo	inne			
Przedmioty rdzenia (obowiązkowe, wymagane 109 ECTS)	Wprowadzenie do studiowania	1				1		0,5	0
	Astronomia ogólna	3	3					1,5	1,5
	Analiza matematyczna 1	6	6					3	3
	Analiza matematyczna 2	5	5					2,5	2,5
	Algebra 1	5	5					2,5	2,5
	Statystyka i rachunek prawdopodobieństwa	4	4					2	2
	Fizyka ogólna 1 - mechanika	6	6					3	3
	Fizyka ogólna 2 - elektryczność i magnetyzm	6	6					3	3
	Fizyka ogólna 3 - fizyka falowa i optyka	6	6					3	3
	Fizyka ogólna 4 - fizyka materii	6	6					3	3
	Pracownia fizyczna 1 cz.1	5	5					2,5	2,5
	Astronomia klasyczna	5	5					2,5	3
	Podstawy programowania 1	2	2					1	0

	Podstawy programowania 2	1	1					1	0
	Fizyka kwantowa 1	9	9					4	4
	Metody numeryczne I	6	6					3	3
	Astronomia obserwacyjna 1	7	7					4	7
	Astronomia obserwacyjna 2	7	7					4	7
	Astrofizyka 1	4	4					2	4
	Astrofizyka 2	4	4					2	4
	Komputerowa pracownia astronomiczna	1	1					1	1
	Metody matematyczne astronomii	4	4					2	4
	Mechanika klasyczna	6	6					3	3
Przedmioty z astronomii (do wyboru, wymagane 12 ECTS)	Uzupełniające przedmioty z astronomii:								
	Współczesne instrumenty i techniki obserwacyjne	6	6				6	3	6
	Współczesne zagadnienia astrofizyki teoretycznej	6							
	Pracownie astrofizyczne:								
	Pracownia astrofizyczna 1	3							
	Pracownia astrofizyczna 2	3	6				6	4	6
Pracownia astrofizyczna 3	3								
Przedmioty z fizyki (do wyboru, wymagane 30 ECTS)	Przedmioty z listy ogłaszanej corocznie	30	30				30	15	0
Przedmioty dotyczące obszaru nauk społecznych	Ochrona praw autorskich	1		1				1	0
	Podstawy przedsiębiorczości	2		2				1	0

(do wyboru za 4 ECTS, wymagane 7 ECTS)	Przedmiot ogólnouniwersytecki	4				4	4	2	0
Język obcy (obowiązkowy, wymagane 7 ECTS)	Język angielski dla nauk ścisłych	7			7			5	0
Przedmioty dotyczące BHP	BHP	0	0			0		0	0
	BHP- rozszerzone	0	0			0		0	0
Wychowanie fizyczne	Wychowanie fizyczne (dyscyplina do wyboru)	0	0			0		0	0
Praca dyplomowa (wymagane 15 ECTS, w tym do wyboru 11 ECTS)	Proseminarium licencjackie	2	2					1	2
	Seminarium licencjackie	2	2					1	2
	Pracownia licencjacka	1	1				1	1	1
	Praca licencjacka	10	10				10	5	10
Razem wymagane punktów		180	165	3	7	5	57	95	93
Udział procentowy			91,7%	1,7%	3,8%	2,8%	31,7%	52,8%	51,7%
Udział dyscypliny wiodącej			100%						

* załącznikiem do programu studiów jest opis treści programowych dla przedmiotów

Program studiów obowiązuje od semestru zimowego roku akademickiego 2019/20.

Program studiów został uchwalony na posiedzeniu Rady Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej w dniu 17 kwietnia 2019

/-/ Prof. dr hab. Włodzimierz Jaskólski

Dziekan Wydziału Fizyki, Astronomii
i Informatyki Stosowanej